

LA/Petri Jääskinen/AOK

30.12.1980

Opastinsilta
Senatorsbron 7

00520 HELSINKI
HELSINGFORS 52

Puhelin
Telefon '51'

Työeläkelaitoksille

SUKUPOLVENVAIHDOSLÄKETTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖSMUUTOKSET

Tasavallan presidentin esittelyssä 19.12.1980 vahvistettiin laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta. Eläkelaitoksille on yleiskirjeen 29/80 liitteenä lähetetty hallituksen esitys edellä mainitun lain muuttamisesta.

Lain sukupolvenvaihdoseläkettä koskevat säännökset ovat siten määräaikaaisia, että niitä sovelletaan myös luovutuksiin, jotka tapahtuvat vuosina 1981-1985.

Tämän lisäksi lainmuutoksella tehostetaan järjestelmän käyttöä sekä lähennetään eläkkeen saamisen ehtoja maatilalain säännöksiin.

Laki tulee voimaan 1.1.1981 lukien.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1980.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 6 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 kohta sekä 4 momentti, 6 b § sekä 6 e §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 6 a §:n 1 momentin johdantokappale, 6 b § ja 6 e §:n 1 momentin 2 kohta 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (294/80), 6 a §:n 1 momentin 4 kohta 7 päivänä tammikuuta 1977 annetussa laissa (20/77) ja 4 momentti 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (918/79) ja 6 e §:n 1 momentin 1 kohta 21 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa (414/76), sekä

lisätään 6 a §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on muutettuna mainituilla 7 päivänä tammikuuta 1977 ja 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetuilla laeilla, uusi 4 kohta, jolloin muutettu 4 kohta siirtyy 5 kohdaksi, seuraavasti:

6 a §.

Jos maatalousyrittäjä luovuttaa jatkamiskelpoiseksi katsottavan, kokonaan tai osaksi, kuitenkin vähintään neljäsosalta, omistamansa viljelmän, joka ei ole olennaisesti suurempi kuin maatilalaissa (188/77) tarkoitettu perheviljelmä, 6 b §:ssä tarkoitetulle luovutuksensaajalle ja pysyvästi lopettaa maatalouden harjoittamisen, on hänellä oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä edellyttäen:

4) että hänelle voitaisiin myöntää maatalain mukaista lainaa ottamalla kohtuullisen käyvän hinnan mukaisesti varallisuutena huomioon;

a) luovutettavasta viljelmästä 6 b §:n 5 momentin 2 kohdan perusteella pidätettävä tai yhden vuoden aikana ennen luovutusta pidätetty alue taikka saman momentin 3 kohdan mukaan itselle pidätettävä metsämaa;

b) maatalousyrittäjän tai hänen aviopuolisonsa muu kuin luovutettavaan viljelmään kuuluva maatala tai muu kiinteistö; ja

c) maatalousyrittäjän tai hänen aviopuolisonsa asunto-osakkeet, ei kuitenkaan niitä, jotka oikeuttavat hänen tai hänen perheensä va-

kinaiseksi asunnoksi tarkoitetun huoneiston hallintaan; ja

5) että hän on luovuttanut viljelmän vuoden 1973 jälkeen mutta ennen vuotta 1986.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa on säädetty sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, on myös sellaisella vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneellä maatalousyrittäjällä, joka sanotussa momentissa tarkoitetulla tavalla pysyvästi lopettaa maatalouden harjoittamisen, oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä. Vastaava oikeus on myös sellaisella vuonna 1927—1930 syntyneellä naispuolisella maatalousyrittäjällä, jonka aviopuolisokin on oikeutettu sukupolvenvaihdoseläkkeeseen, kuitenkin siten, että eiäkettä ei makseta ajalta ennen 55 vuoden iän täyttämistä.

6 b §.

Jatkamiskelpoisena pidetään viljelmää, jos sillä on peltoa viljelmän sijaitessa maatilalain 67 §:ssä mainitulla ensimmäisellä tai toisella vyöhykkeellä taikka Ahvenanmaan maakunnassa 5 hehtaaria, sen sijaitessa edellä tarkoitetulla kolmannella vyöhykkeellä 6 hehtaaria ja neljän-

nellä 8 hehtaaria sekä metsämaata niin paljon, että metsän tuotto verotuksessa noudatettavien perusteiden mukaan säännönmukaisessa kasvukunnossa on vähintään 85 kuutiometriä vuodessa. Jos viljelmällä on peltoa tai metsämaata edellä mainittua määrää vähemmän, pelto ja metsämaa voivat korvata toisiaan siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lisäksi viljelmän rakennusten tulee täyttää kooltaan ja kunnoltaan maatilahallituksen asettamat vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja viljelmän pinta-alaa koskevia vaatimuksia voidaan alentaa, jos viljelmän peltojen sijainti ja laatu, sen rakennukset tai muut tuotantoedellytykset ovat tavanomaista huomattavasti paremmat, jos luovutuksensaajalla on maataloudellinen ammattikoulutus tai jos viljelmällä harjoitetaan erikoistuotantoa. Niin ikään saadaan vaatimuksia pinta-alosta korottaa, jos viljelmän tuotantoedellytykset ovat tavanomaista huomattavasti huonommat. Alentamisen ja korottamisen edellytyksistä säädetään tarkemmin asetuksella.

Viljelmän jatkamiskelpoisuutta harkittaessa otetaan myös huomioon sellainen ammattimainen kalastustoiminta ja porotalous, josta luovutaan luovutuksensaajan hyväksi samalla kertaa kuin viljelmästä, sekä luovutuksensaajan tai hänen aviopuolisonsa ainakin yhden vuoden ennen luovutushetkeä omistama viljelmä, joka maatilalain mukaisesti soveltuu luovutuksen kohteena olevaan viljelmään lisäalueeksi.

Jatkamiskelpoisuuteen vaikuttavana ei kuitenkaan pidetä aluetta, joka on hankittu viljelmään viimeisen vuoden aikana ennen luovutusta. Jos viljelmä luovutetaan useammalle kuin yhdelle luovutuksensaajalle, jotka eivät ole aviopuolisoita, on viljelmän jatkamiskelpoisuutta ratkaistaessa edellä 1 momentissa tarkoitettuja arviointiperusteita korotettava luovutuksensaajien lukua vastaavasti.

Sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että viljelmä luovutetaan kokonaisuudessaan luovutuksensaajalle. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että luovutuksensaaja ei yksin tai yhdessä aviopuolisonsa kanssa taikka luovutuksensaajan aviopuoliso yksin omista enempää kuin puolet viljelmästä. Jos luovutuksensaajia on useita, lasketaan edellä mainittua säännöstä sovellettaessa luovutuksensaajien ja aviopuolisoiden osuudet yhteen. Luovuttajalla on kuitenkin oikeus, jollei toimenpide häiritse viljelmän tarkoituksenmukaista maatilataloudellista käyttöä, pidättää viljelmästä

1) itselleen ja kullekin rintaperilliselleen sekä otto- ja kasvattilapselleen kohtuullisen kokoinen tontti vakinaisen tai vapaa-ajan asunon rakentamista varten;

2) itselleen tai toiselle alue, jolla on huomattavasti suurempi arvo käytettynä muuhun kuin maatilataloudellisiin tarkoituksiin; ja

3) itselleen tai rintaperillisilleen sellainen osa viljelmän tavanomaista huomattavasti suuremmasta metsämaasta, jonka pidättäminen ei ole esteenä maatilalaissa tarkoitettun lainan myöntämiselle luovutuksensaajalle.

Oikeutta sukupolvenvaihdoseläkkeen saamiseen ei ole, jos luovuttaja on 1 päivänä huhtikuuta 1977 tai sen jälkeen luovuttanut viljelmästäan niin olennaisen osan, että luovutusta on pidettävä tilan pirstomisena.

Luovutuksensaajan tulee olla luovuttajan tai tämän aviopuolison rintaperillinen, joka ikänsä, ammattitaitonsa ja muiden ominaisuuksiensa puolesta voidaan katsoa sopivaksi harjoittamaan maatilataloutta viljelmällä. Jollei tällaista sukulaista ole tai tämä ei muusta syystä tule luovutuksensaajana kysymykseen, voidaan luovutuksensaajaksi hyväksyä edellä mainitut vaatimukset täyttävä muu henkilö. Luovutuksensaajaksi ei kuitenkaan hyväksytä henkilöä, joka ammattinsa, muun varallisuutensa kuin luovutettavan viljelmän tai tulojensa puolesta ei voi saada maatilalain mukaista sisäsuuslainaa.

Viljelmän asuin- ja talousrakennukset voidaan ottaa huomioon eläkkeenhakijan eduksi ratkaistaessa, omistaako maatalousyrittäjä 6 a §:n 1 momentin johdantokappaleessa tarkoitettun neljäosan taikka luovutuksensaaja puolisoineen edellä 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitettun suuremman osuuden kuin puolet viljelmästä. Edellä tarkoitettuja omistusosuuksia määriteltäessä ei viljelmään katsota kuuluvaksi aluetta, jonka luovutuksensaaja omistaa yksin tai yhdessä muun henkilön kuin luopujan tai tämän aviopuolison kanssa ja joka ei ole aikaisemmin ollut luopujan tai tämän aviopuolison omistuksessa.

6 e §.

Maatilahallituksen on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä,

1) onko 6 a §:ssä tarkoitettua viljelmää pidettävä sellaisena jatkamiskelpoisena viljelmänä, joka ei ole perhevillijelmää olennaisesti suurempi, ja onko luovuttaja 6 a §:n 1 momentin 4 kohdassa mainituin edellytyksin oikeutettu maatilalain mukaiseen lainaan;

2) onko luovuttajalla katsottava olevan oikeus pidättää viljelmästä 6 b §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu alue, onko viljelmää 6 b §:n 6 momentissa mainituin tavoin pirstottu ja täyttääkö luovutuksensaaja sanotun pykälän 7 momentissa tarkoitettut edellytykset; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1981.

Tätä lakia sovelletaan tapauksiin, joissa viljelmän luovutus tapahtuu tai maatalousyrittäjien eläkelain 6 g §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös eläkkeen perustuessa sanottuun pykälään annetaan 1 päivänä tammikuuta 1981 tai sen jälkeen.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri